

SENTENZA TAL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (Awla Manja)

24 ta' Mejju 2011 *

Fil-Kawża C-83/09 P,

li għandha bħala suġġett appell taht l-Artikolu 56 tal-Istatut tal-Qorti tal-Ġustizzja, imressaq fit-23 ta' Frar 2009

Il-Kummissjoni tal-Komunitajiet Ewropej, irrappreżentata minn K. Gross u V. Kreuzschitz, bħala aġenti, b'indirizz għan-notifika fil-Lussemburgu,

rikorrenti,

il-partijiet l-oħra fil-kawża li huma:

Kronoply GmbH & Co. KG, stabbilita fi Heiligengrabe (il-Ġermanja),

Kronotex GmbH & Co. KG, stabbilita fi Heiligengrabe (il-Ġermanja),

* Lingwa tal-kawża: il-Ġermaniż

irrapreżentati minn R. Nierer u L. Gordalla, avukati,

rikorrenti fl-ewwel istanza,

Zellstoff Stendal GmbH, stabbilita fi Arneburg (il-Ġermanja), irrapreżentata minn T. Müller-Ibold u K. Karl, avukati,

Repubblika Federali tal-Ġermanja,

Land ta' Sachsen-Anhalt,

intervenjenti fl-ewwel istanza,

IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (Awla Manja),

komposta minn V. Skouris, President, A. Tizzano, N. Cunha Rodriguez, K. Lenaerts u J.-C. Bonichot, Presidenti ta' Awla, A. Rosas, R. Silva de Lapuerta, J. Malenovský, U. Lohmus, E. Levits (Relatur), A. Ó Caoimh, M. Safjan u M. Berger, Imħallfin

Avukat Ġenerali: N. Jääskinen,
Registatur: A. Calot Escobar,

wara li semgħet il-konklużjonijiet tal-Avukat Ġenerali, ippreżentati fis-seduta tal-25 ta' Novembru 2010,

tagħti l-preżenti

Sentenza

- 1 Permezz tal-appell tagħha, il-Kummissjoni tal-Komunitajiet Ewropej titlob l-annullament tas-sentenza tal-Qorti tal-Prim'Istanza tal-Komunitajiet Ewropej (li issa saret, il-Qorti Ġenerali tal-Unjoni Ewropea), tal-10 ta' Dicembru 2008, Kronoply u Kronotex vs Il-Kummissjoni, (T-388/02, iktar 'il quddiem is-“sentenza appellata”), li permezz tagħha din iddikjarat bħala ammissibbli r-rikors għal annullament ippreżentat minn Kronoply GmbH & Co. KG u Kronotex GmbH & Co. KG (iktar 'il quddiem, flimkien, “Kronoply u Kronotex”) kontra d-Deciżjoni tal-Kummissjoni C (2002) 2018 finali, tad-19 ta' Ġunju 2002, li ma tqajjimx oġġezzjonijiet dwar miżura ta' għajjnuna mill-Istat mogħtija lil Zellstoff Stendal GmbH (iktar 'il quddiem “ZSG”) mill-awtoritajiet Ġermaniżi (iktar 'il quddiem id-“deciżjoni kkontestata”).

Il-kuntest ġuridiku

2 Mill-premessa 2 tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 659/1999, tat-22 ta' Marzu 1999, li jstabbilixxi regoli dettaljati għall-applikazzjoni tal-Artikolu [88] tat-Trattat tal-KE (GU Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 8, Vol. 1, p. 339), jirriżulta li dan ir-regolament huwa intiż sabiex jikkodifika u jsaħħaħ il-prattika kostanti żviluppata u stabbilita mill-Kummissjoni, b'mod konformi mal-ġurisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea, fl-applikazzjoni tal-Artikolu 88 KE.

3 L-Artikolu 1 tal-imsemmi regolament jipprovdi:

“Għall-għan ta’ dan ir-Regolament:

[...]

h) ‘parti interessata’ għandha tfisser kull Stat Membru u kull persuna, impriża jew assoċjazzjoni ta’ impriži li l-interessi tagħhom jistgħu jkunu affettwati bl-għoti ta’ għajjnuna, b'mod partikolari l-benefiċjarju ta' l-għajjnuna, impriži li jikkompetu bejniethom u assoċjazzjonijiet tal-kummerċ.”

4 L-Artikolu 4 tal-istess regolament, intitolat “Abbozz preliminari tan-notifika u deċiżjonijiet tal-Kummissjoni”, fil-paragrafi 2 sa 4 tiegħu jipprovdi:

“2. Fejn il-Kummissjoni, wara eżami preliminari, issib li l-miżura notifikata ma tikkostitwixx għajjnuna, għandha tirreġistra dik is-sejba permezz ta’ deċiżjoni.

3. Fejn il-Kummissjoni, wara eżami preliminari, issib li ma tqajjem l-ebda dubju f'dik li l-kompatibilità mas-suq komuni ta' miżura notifikata, safejn taqa' fi hdan l-iskop ta' l-Artikolu 87(1) tat-Trattat, għandha tiddeċiedi li l-miżura hija kompatibbli mas-suq komuni (minn hawn 'l quddiem imsejjaħ 'deċiżjoni li ma jitqajjmux oġġezzjonijiet'). Id-deċiżjoni għandha tispeċifika liema eċċezzjoni taħt it-Trattat kienet applikata.

4. Fejn il-Kummissjoni, wara eżami preliminari, issib li tqajjmu dubji dwar il-kompatibilità mas-suq komuni ta' miżura notifikata, għandha tiddeċiedi jekk għandhomx jibdew proċeduri skond l-Artikolu 93(2) tat-Trattat (minn hawn 'l quddiem imsejjaħ 'deċiżjoni li tinbada l-proċedura formali għall-investigazzjoni'). [...]"

5 Skont l-Artikolu 6(1) tar-Regolament Nru 659/1999:

"Id-deċiżjoni li tinbada l-proċedura ta' investigazzjoni formali għandha tiġbor fil-qosor l-kwistjonijiet rilevanti tal-fatti u liġi, għandha tinkludi stima preliminari tal-Kummissjoni dwar il-karattru tal-miżura proposta u għandha tqiegħed id-dubji dwar il-kompatibilità tagħha mas-suq komuni. Id-deċiżjoni għandha ssejjaħ lill-Istat Membru kkonċernat u lil partijiet interessati oħra sabiex jissottomettu l-kummenti f'perjodu preskritt li normalment m'għandux ikun aktar minn xahar. F'każijiet ġustifikati, il-Kummissjoni għandha testendi l-perjodu preskritt."

6 Il-qafas multisettorjali għal għajjnuna reġjonali għal proġetti kbar ta' investiment (ĠU 1998, C 107, p. 7, iktar 'il quddiem il-"qafas multisettorjali tal-1998"), fis-sehħ fiż-żmien meta sehħew il-fatti, jiddefinixxi r-regoli ta' evalwazzjoni tal-għajjnuna li taqa' taħt il-kamp ta' applikazzjoni tiegħu, għall-finijiet tal-applikazzjoni tal-Artikolu 87(3) KE.

- 7 Skont il-qafas multisettorjali tal-1998, il-Kummissjoni tistabbilixxi, fuq bażi individwali, l-intensità tal-għajjnuna massima ammissibbli għall-proġetti suġġetti għall-obbligu ta' notifika previst fl-Artikolu 2 tar-Regolament Nru 659/1999.

Il-fatti li wasslu għall-kawża

- 8 Fid-9 ta' April 2002, gie nnotifikat lill-Kummissjoni mill-awtoritajiet Ġermaniżi, proġett ta' għajjnuna mill-Istat favur Zellstoff Stendhal GmbH (iktar 'il quddiem "ZSG").
- 9 L-għajjnuna proposta, li tikkonsisti f'self mhux rimborsabbli, premium fiskali għall-investiment u att ta' garanzija ta' 80 % ta' self — li skont il-Kummissjoni, tirrappreżenta somma totali ta' EUR 250 899 miljun — kienet iddestinata sabiex tiffinanzja l-konstruzzjoni ta' impjant għall-produzzjoni tal-polpa tal-karta ta' kwalità għolja kif ukoll il-ħolqien ta' impriża għall-provvista tal-injam u ta' impriża ta' loġistika f'Arneburg fil-Land ta' Sachsen-Anhalt (il-Ġermanja).
- 10 Kronoply u Kronotex huma impriżi rregolati mid-dritt Ġermaniż li jipproduċu pannelli tal-fibre (MDF, HDF jew LDF) kif ukoll Oriented Strandboards fis-siti ta' produzzjoni tagħhom li jinsabu fi Heiligengrabe, fil-Land ta' Brandebourg (il-Ġermanja). Bħal fil-każ ta' ZSG, il-materja prima prinċipali li l-attività tagħhom tinhtiegħ hija l-injam.
- 11 Permezz tad-deċiżjoni kkontestata, il-Kummissjoni ddeċidiet, wara eżami preliminari, li ma tqajjimx oġġezzjonijiet dwar l-għajjnuna proposta peress li hemm nuqqas ta' kapacità żejda f'dan is-settur u minħabba n-numru ta' impjieggi diretti u indiretti maħluqa. B'hekk, u mingħajr ma fetħet il-fażi formali ta' investigazzjoni prevista fl-Artikolu 88(2) KE, hija qieset li l-għajjnuna proposta kienet kompatibbli mas-suq intern.

Il-proċeduri fl-ewwel istanza u s-sentenza appellata

- 12 B'rikors ipprezentat fir-Registru tal-Qorti Ġenerali fit-23 ta' Diċembru 2002, Kronoply u Kronotex ipprezentaw rikors għall-annullament tad-deċiżjoni kkontestata, ibbażata fuq tliet motivi.
- 13 L-ewwel nett, Kronoply u Kronotex jikkunsidraw li, meta kkonstatat li l-proġett ta' għajnuna favur ZSG hija kompatibbli mas-suq intern, il-Kummissjoni wettqet żball manifest fl-evalwazzjoni tal-fatti.
- 14 It-tieni nett, meta ma għaddietx għall-ftuħ tal-proċedura formali ta' investigazzjoni, il-Kummissjoni injorat il-garanziji proċedurali li Kronoply u Kronotex għandhom taħt l-Artikolu 88(2) KE.
- 15 It-tielet nett, il-Kummissjoni kisret b'mod partikolari l-Artikolu 87(1) u (3)(c) KE, kif ukoll il-linji gwida reġjonali u l-qafas multisettorjali tal-1998.
- 16 Permezz ta' att separat ipprezentat fir-Registru tal-Qorti Ġenerali fil-25 ta' Frar 2003, il-Kummissjoni qajmet żewġ eċċezzjonijiet ta' inammissibbiltà fejn waħda hija bbażata fuq nuqqas ta' *locus standi* tar-rikorrenti fl-ewwel istanza. Skont din l-istituzzjoni, Kronoply u Kronotex ma setgħux jitqiesu bħala imprizi kompetituri tal-benefiċjarja tal-għajnuna, u, bħala konsegwenza, ma setgħux jikkwalifikaw għall-istatus ta' "parti interessata" fis-sens tar-Regolament Nru 659/1999. Għal din ir-raġuni, huma ma kinux ammissibbli biex jikkontestaw id-deċiżjoni kkontestata.
- 17 Permezz ta' digriet tal-14 ta' Ġunju 2005, il-Qorti Ġenerali ddeċidiet li tghaqqad fil-mertu l-eċċezzjonijiet ta' inammissibbiltà.

- 18 Fuq il-kwistjoni tal-*locus standi* ta' Kronoply u Kronotex, il-Qorti Ġenerali fakkret, fil-punt 55 tas-sentenza appellata, li, b'konformità mar-raba' paragrafu tal-Artikolu 230 KE, persuna fiżika jew ġuridika tista' biss tippreżenta azzjoni kontra deċiżjoni indirizzata lil persuna oħra jekk l-imsemmija deċiżjoni tirrigwardaha direttament u individwalment. Hija wkoll indikat li l-ġurisprudenza stabbilita li toħroġ mis-sentenza tal-15 ta' Lulju 1963, Plaumann vs Il-Kummissjoni (25/62, Ġabra p. 197), li l-persuni li ma humiex id-destinatarji ta' deċiżjoni ma jistgħux jallegaw li huma kkonċernati individwalment hliet jekk din id-deċiżjoni tolqothom minhabba ċerti kwalitajiet li huma partikolari għalihom jew minhabba sitwazzjoni ta' fatt li tikkaratterizzahom meta mqabbla mal-persuni l-oħra kollha u, minhabba dan il-fatt, tindividwalizzahom bl-istess mod bħad-destinatarju ta' tali deċiżjoni.
- 19 Wara li, fil-punti 57 sa 59 tas-sentenza appellata, ġibdet l-attenzjoni għad-distinzjoni bejn il-faži ta' eżami preliminari u l-proċedura formali ta' investigazzjoni fis-sens tal-Artikolu 88(2) u (3) KE, li tikkaratterizza l-istharrig mill-Kummissjoni tal-kompatibbiltà ta' għajjnuna mill-Istat mas-suq komuni, il-Qorti Ġenerali fakkret, fil-punti 60 u 61 ta' din l-istess sentenza, il-ġurisprudenza li tgħid li rikors għall-annullament ta' deċiżjoni tal-Kummissjoni li ma tiftaħx il-proċedura formali ta' investigazzjoni, ippreżentat minn persuna interessata fis-sens tal-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu 88 KE, għandu jiġi ddikjarat ammissibbli jekk l-għan tal-persuna, permezz tat-tressiq ta' din l-azzjoni jkun li tissalvagwardja d-drittijiet proċedurali tagħha taht din id-dispożizzjoni (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tad-19 ta' Mejju 1993, Cook vs Il-Kummissjoni, C-198/91, Ġabra p. I-2487, punt 23, u tal-15 ta' Ġunju 1993, Matra vs Il-Kummissjoni, C-225/91, Ġabra p. I-3203, punt 17). F'dan ir-rigward, il-Qorti Ġenerali ppreċiżat, li "persuna interessata" għandha tinftiehem bħala kull persuna, kwalunkwe impriża u kwalunkwe assoċjazzjoni li l-interessi tagħha huma eventwalment affettwati mill-għoti ta' għajjnuna.
- 20 Wara li enfasizzat, fil-punt 62 tas-sentenza appellata, li skont il-ġurisprudenza, il-kwalità ta' parti interessata madankollu setgħet biss tiġġustifika l-*locus standi* f'rikors għal annullament intiża għall-protezzjoni tad-drittijiet proċedurali, l-ammissibbiltà ta' rikors li permezz tiegħu l-persuna li tressaq tikkontesta l-fondatezza ta' deċiżjoni għandha tissodisfa l-kundizzjonijiet tal-ġurisprudenza Plaumann vs Il-Kummissjoni,

iċċitata iktar 'il fuq, hija kkonstatat, fil-punt 63 tal-imsemmija sentenza, li, bil-motivi tagħhom, Kronoply u Kronotex qegħdin jikkontestaw f'dan il-każ, kemm ir-rifjut tal-Kummissjoni li tiftaħ il-proċedura formali ta' investigazzjoni kif ukoll il-fondatezza tad-deċiżjoni kkontestata.

- 21 Fuq din il-bażi, il-Qorti Ġenerali pproċediet bl-eżami tal-*locus standi* ta' Kronoply u Kronotex fuq il-motivi li huma ressqu.
- 22 Fir-rigward tal-*locus standi* ta' Kronoply u Kronotex sabiex jikkontestaw il-fondatezza tad-deċiżjoni kkontestata, il-Qorti Ġenerali kkonstatat fil-punt 69 tas-sentenza appellata, li Kronoply u Kronotex ma stabbilixxewx li huma kienu kkonċernati individwalment mill-imsemmija deċiżjoni. Għaldaqstant, hija ċaħdet bħala inammissibbli l-parti tar-rikors tagħhom kontra l-fondatezza tad-deċiżjoni kkontestata.
- 23 Fir-rigward tal-*locus standi* ta' Kronoply u Kronotex sabiex jiksbu r-rispett tad-drittijiet proċedurali tagħhom, il-Qorti Ġenerali fakkret, fil-punti 71 u 72 tas-sentenza appellata, li l-kwalità ta' parti interessata fis-sens tal-Artikolu 88(2) KE tirriżulta mill-interess legittimu li persuna fiżika jew ġuridika jista' jkollha dwar jekk il-miżuri ta' għajjnuna inkwistjoni jiġux implementati jew le. Għaldaqstant, impriza kompetitriċi jkollha tali interess jekk hija tista' tistabbilixxi li l-pożizzjoni kompetittiva tagħha fis-suq hija affettwata jew tista' tkun affettwata mill-ġhoti tal-għajjnuna.
- 24 Wara li enfasizzat, fil-punti 73 u 74 tas-sentenza appellata, li l-effetti mhux negligibbli ta' għajjnuna setgħu jinħassu mhux biss fis-suq li topera fih il-benefiċjarja tal-għajjnuna, iżda wkoll fi swieq oħra li eventwalment jinsabu upstream jew downstream, il-Qorti Ġenerali ddeċidiet b'mod partikolari, fil-punt 76 ta' dik is-sentenza, li r-“rikorrenti wrew li kien hemm żieda, tal-inqas temporanja, tal-prezz tal-injam. Għalkemm ir-rikorrenti ma wrewx li din iż-żieda hija attribwibbli għall-bidu tal-operat tal-fabbrika ta' ZSG, l-eżistenza ta' konsegwenzi negattivi, tal-inqas temporanji, għar-rikorrenti

wara — u probabbilment minhabba — l-istabbiliment ta' ZSG ma tistax tiġi eskluża. Zieda fil-prezzijiet tal-materja prima, mhux ikkontestata għas-sena 2003, tista' taffettwa l-prezz tal-prodotti finali u, għaldaqstant, iddgħajef il-kompetittività tal-imprizi li jintlaqtu minnha meta mqabbla ma' kompetituri tagħhom li ma jaffaċċjawx l-istess sitwazzjoni”.

- 25 Minn dan, il-Qorti Ġenerali ddeduċiet fil-punt 77 tal-imsemmija sentenza, li “bħala konsegwenza, għandu jiġi kkonstatat li r-rikorrenti stabbilixxew suffiċjentement fid-dritt rabta ta' kompetizzjoni u r-riskju li l-pożizzjoni tagħhom fis-suq tiġi affettwata, attribwibbli għall-għoti tal-għajnuna inkwistjoni. Għaldaqstant, huma għandhom jitqiesu bħala partijiet interessati fis-sens tal-Artikolu 88(2) KE.”
- 26 Bħala konsegwenza, il-Qorti Ġenerali qieset, fil-punt 78 tal-istess sentenza, li “dan ir-rikors huwa [...] ammissibbli peress li r-rikorrenti għandhom il-*locus standi* sabiex jiksbu r-rispett tad-drittijiet proċedurali tagħhom. F'dawn iċ-ċirkustanzi, hija l-Qorti Ġenerali li għandha tivverifika jekk, permezz tal-motivi invokati insostenn tar-rikors tagħhom, ir-rikorrenti effettivament jixtiequ jiddefendu d-drittijiet proċedurali tagħhom, li jirriżultaw mill-Artikolu 88(2) KE.”
- 27 Fuq din il-bażi, il-Qorti Ġenerali ddecidiet dwar l-ammissibbiltà tat-tliet motivi għal annullament invokati minn Kronoply u Kronotex, ibbażati, rispettivament, fuq żball manifest ta' evalwazzjoni, fuq nuqqas ta' osservanza tal-garanziji proċedurali u, fl-aħħar nett, fuq ksur tal-Artikolu 87(1) u (3)(c) KE, tal-linji gwida reġjonali kif ukoll tal-qafas multisettorjali tal-1998.
- 28 Meta għamlet hekk, wara li osservat, fil-punt 80 tas-sentenza appellata, li permezz tat-tieni motiv tagħhom, Kronoply u Kronotex sostnew espressament li l-Kummissjoni kellha tiftaħ il-proċedura ta' investigazzjoni prevista fl-Artikolu 88(2) KE, il-Qorti Ġenerali ppreċiżat, fil-punti 81 u 82 tal-imsemmija sentenza, li anki jekk ma kienx il-komputu tagħha li tintinterpreta l-motivi intiżi esklussivament sabiex jikkontestaw

il-fondatezza ta' deċiżjoni intiża, fir-realtà, li tipproteġi d-drittijiet proċedurali ta' Kronoply u Kronotex, hija setgħet tivverifika jekk xi argumenti fuq il-mertu jikkontribwixxux ukoll xi elementi insostenn ta' motiv espressament intiż li jipproteġi xi drittijiet proċedurali.

29 Huwa fuq dawn l-elementi li l-Qorti Ġenerali kkonstatat li l-ewwel motiv, kuntrarjament għat-tielet wieħed, kien jinkludi argumenti fuq il-mertu intiżi li jikkontestaw id-deċiżjoni tal-Kummissjoni li ma tiftaħx il-proċedura formali ta' investigazzjoni, li kienu jissostanzjaw it-tieni motiv allegat insostenn tal-protezzjoni tad-drittijiet proċedurali.

30 Hija kkonkludiet, fil-punt 86 tas-sentenza appellata, li l-argumenti tal-ewwel motiv kellhom jittiehdu inkunsiderazzjoni fil-kuntest tal-analiżi tat-tieni motiv, filwaqt li t-tielet motiv kien inammissibbli.

31 Dwar il-mertu, il-Qorti Ġenerali ċaħdet l-argumenti ta' Kronoply u Kronotex.

32 Għaldaqstant, hija qieset, fil-punt 115 tas-sentenza appellata, li l-Kummissjoni kienet adottat id-deċiżjoni kkontestata fuq il-bażi ta' elementi sħaħ u li tista' torbot fuqhom, qabel ma kkonkludiet fil-punti 117, 128, 146 u 152 tas-sentenza attakkata, li Kronoply u Kronotex baqgħu ma wrewx li matul l-eżami preliminari tal-miżura ta' għajjnuna kkontestata, il-Kummissjoni habbtet wiċċha ma' diffikultajiet serji li kienu jehtieġu l-ftuħ tal-fażi ta' investigazzjoni formali.

33 B'hekk, il-Qorti Ġenerali ċaħdet ir-rikors għal annullament kollu kemm hu.

It-talbiet tal-partijiet

34 Permezz tal-appell tagħha, il-Kummissjoni titlob li l-Qorti Ġenerali jogħgobha:

- tannulla s-sentenza appellata sa fejn tiddikjara ammissibbli ir-rikors għal annullament ipprezentat minn Kronoply u Kronotex kontra d-deċiżjoni kkontestata;
- tiċhad bhala inammissibbli r-rikors għal annullament ipprezentat minn Kronoply u Kronotex kontra d-deċiżjoni kkontestata;
- tikkundanna lil Kronoply u Kronotex għall-ispejjeż relatati mal-appell.

35 ZSG titlob li l-Qorti tal-Ġustizzja jogħgobha:

- tannulla s-sentenza appellata fejn tiddikjara ammissibbli r-rikors għal annullament ipprezentat minn Kronoply u Kronotex kontra d-deċiżjoni kkontestata;
- tiċhad bhala inammissibbli r-rikors għal annullament ipprezentat minn Kronoply u Kronotex kontra d-deċiżjoni kkontestata;
- tikkundanna lil Kronoply u Kronotex *in solidum* għall-ispejjeż;

Fuq l-appell

- ³⁶ Il-Kummissjoni, sostnuta minn ZSG, tinvoka tliet aggravji li permezz tagħhom hija tikkontesta s-sentenza appellata inkwantu din tiddikjara r-rikors ta' Kronoply u Kronotex bhala ammissibbli.

Fuq l-ewwel u t-tieni aggravji

L-argumenti tal-partijiet

- ³⁷ L-ewwel nett, il-Kummissjoni essenzjalment issostni li l-Qorti Ġenerali qieset b'mod żbaljat bhala ammissibbli, fuq il-bażi ta' kundizzjonijiet differenti minn dawk previsti fir-raba' paragrafu tal-Artikolu 230 KE, ir-rikors ipprezentat minn Kronoply u Kronotex. F'dan ir-rigward, il-ġurisprudenza li fuqha l-Qorti Ġenerali bbażat ruħha tenfasizza, fl-Artikolu 108 TFUE, kundizzjonijiet alternattivi ta' ammissibbiltà.
- ³⁸ Issa, billi l-leġiżlatur tal-Unjoni stabbilixxa esplicitament, fir-raba' paragrafu tal-Artikolu 230 KE, il-kundizzjonijiet ta' ammissibbiltà ta' rikorsi kontra l-atti tal-istituzzjonijiet, ma jistax jitqies li l-istess leġiżlatur kellu l-intenzjoni li jidderoga minnhom b'mod impliċitu permezz tal-Artikolu 108 TFUE.
- ³⁹ ZSG iżżid li l-kundizzjonijiet ta' ammissibbiltà ta' rikors kontra deċiżjoni tal-Kummissjoni ma jistax ivarja skont il-motivi ta' annullament invokati.

- 40 It-tieni nett, il-Kummissjoni, sostnuta minn ZSG, tenfasizza li l-Qorti Ġenerali, wara li indikat fil-punt 81 tas-sentenza appellata li ma huwiex kompitu tagħha li tinterpreta “r-rikors ta’ rikorrent li jikkontesta biss il-fondatezza ta’ deċiżjoni ta’ evalwazzjoni tal-għajjnuna bħala tali li fir-realtà hija intiża sabiex tipprotegi d-drittijiet proċedurali li r-rikorrent jislet mill-Artikolu 88(2) KE, meta r-rikorrent ma pprezentax espressament motiv li għandu dan l-għan”, waslet għal tali interpretazzjoni fil-punt 82 tal-imsemmija sentenza.
- 41 Issa, meta għamlet hekk, minn naħa, il-Qorti Ġenerali marret lil hinn mill-kompetenzi tagħha, peress li hija marbuta bit-termini tar-rikors bħal dawk li jirrizultaw min-noti pprezentati quddiemha. Min-naħa l-oħra, tali approċċ iwassal sabiex tinkiser l-ugwaljanza bejn il-partijiet quddiem il-qorti tal-Unjoni, peress li tiffavorixxi l-pożizzjoni tar-rikorrenti għad-detriment ta’ dik tal-Kummissjoni.
- 42 ZSG tippreċiża li, billi pproċediet b’dan il-mod, il-Qorti Ġenerali, b’mod żbaljat, antiċipat l-evalwazzjoni tal-fajl li l-Kummissjoni tkun imqabbdha tagħmel matul il-proċedura formali ta’ investigazzjoni, anki jekk, fl-istadju tal-fażi preliminari, l-għajjnuna msemmija ma kinitx is-suġġett tal-investigazzjoni dettaljata.

Il-kunsiderazzjonijiet tal-Qorti tal-Ġustizzja

- 43 L-ewwel nett, fir-rigward tal-ilment ibbażat fuq ksur tal-kundizzjonijiet tar-raba’ paragrafu tal-Artikolu 230KE, qabelxejn għandu jifakkar lil-Artikolu 4 tar-Regolament Nru 659/1999 jistabbilixxi fażi ta’ eżami preliminari tal-mizuri ta’ għajjnuna nnotifikati li għandha l-għan li tippermetti lill-Kummissjoni tiffirma l-ewwel opinjoni tagħha dwar il-kompatibbiltà tal-għajjnuna inkwistjoni mas-suq komuni. Fit-tmien ta’ din il-fażi, il-Kummissjoni tikkonstata li din il-mizura jew ma tikkostitwixxix għajjnuna, jew inkella li taqa’ fil-kamp ta’ applikazzjoni tal-Artikolu 87(1) KE. F’din l-aħħar eventwalità, l-imsemmija mizura tista’ ma tqajjimx dubji dwar il-kompatibbiltà tagħha mas-suq komuni, jew min-naħa l-oħra, tqajjimhom.

- 44 Jekk wara l-eżami preliminari, il-Kummissjoni tikkonstata li l-mizura notifikata, jekk kemm-il darba tkun taqa' fil-kamp tal-Artikolu 87(1) KE, ma tkunx tqajjem dubji dwar il-kompatibbiltà mas-suq komuni, hi tiegħu deċiżjoni li ma tqajjimx oġġezzjonijiet taht l-Artikolu 4(3) tar-Regolament Nru 659/1999.
- 45 Meta l-Kummissjoni tiegħu deċiżjoni li ma tqajjimx oġġezzjonijiet, hija mhux biss tiddikjara l-mizura bħala kompatibbli mas-suq komuni, iżda wkoll, b'mod impliċitu, tirrifjuta li tiftaħ il-proċedura formali ta' investigazzjoni prevista fl-Artikolu 88(2) KE u l-Artikolu 6(1) tar-Regolament Nru 659/1999.
- 46 Jekk, wara l-eżami preliminari, il-Kummissjoni tikkonstata li l-mizura notifikata tqajjem dubji dwar il-kompatibbiltà tagħha mas-suq komuni, hija marbuta tiegħu, abbażi tal-Artikolu 4(4) tar-Regolament Nru 659/1999, deċiżjoni għall-ftuħ tal-proċedura formali ta' investigazzjoni prevista fl-Artikolu 88(2) KE u fl-Artikolu 6(1) tal-imsemmi regolament. Skont din l-aħħar dispożizzjoni, tali deċiżjoni tistieden lill-Istati Membri kkonċernati u lill-partijiet interessati l-oħra sabiex jissottomettu l-osservazzjonijiet tagħhom f'terminu determinat, li normalment ma jaqbiżx it-terminu ta' xahar.
- 47 F'dan il-każ, id-deċiżjoni kkontestata hija deċiżjoni li ma għandhomx jitqajmu oġġezzjonijiet ibbażata fuq l-Artikolu 4(3) tar-Regolament Nru 659/1999 li l-legalità tagħha tiddependi fuq il-kwistjoni ta' jekk jeżistux dubji dwar il-kompatibbiltà tal-għajnuna mas-suq komuni. Meta dubji bħal dawn jagħtu lok għall-ftuħ ta' proċedura formali ta' investigazzjoni li għaliha jistgħu jipparteċipaw il-partijiet interessati msemmija fl-Artikolu 1(h) tar-Regolament Nru 659/1999, għandu jitqies li kull parti interessata fis-sens ta' din l-aħħar dispożizzjoni hija direttament u individwalment ikkonċernata minn tali deċiżjoni. Fil-fatt, il-benefiċjarji tal-garanziji proċedurali previsti fl-Artikolu 88(2) KE u fl-Artikolu 6(1) tar-Regolament Nru 659/1999, jistgħu biss jiksbu l-osservanza tagħhom jekk huma għandhom il-possibbiltà li jikkontestaw id-deċiżjoni li ma jitqajmux oġġezzjonijiet quddiem il-qorti tal-Unjoni (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tat-13 ta' Dicembru 2005, Il-Kummissjoni vs Aktiongemeinschaft Recht und Eigentum, C-78/03 P, Ġabra p. I-10737, punt 35 u l-ġurisprudenza ċċitata;

tat-22 ta' Dicembru 2008, *British Aggregates vs Il-Kummissjoni*, C-487/06 P, Ġabra p. I-10515, punt 28, kif ukoll tad-9 ta' Lulju 2009, *3F vs Il-Kummissjoni*, C-319/07 P, Ġabra p. I-5963, punt 31 u l-ġurisprudenza ċċitata).

- 48 Għaldaqstant, il-kwalità partikolari ta' parti interessata fis-sens tal-Artikolu 1(h) tar-Regolament Nru 659/1999, marbuta mas-sugġett speċifiku tar-rikors, hija biżżejjed sabiex tindividwalizza, skont ir-raba' paragrafu tal-Artikolu 230 KE, ir-rikorrent li jikkontesta deċiżjoni li ma jitqajmux oġġezzjonijiet.
- 49 F'dan il-każ, minn naħa, jirriżulta mis-sentenza appellata, u b'mod partikolari mill-punt 16 tagħha, li, permezz tar-rikors tagħhom, Kronoply u Kronotex ifittxu li jiksbu l-annullament ta' deċiżjoni li ma jitqajmux oġġezzjonijiet skont l-Artikolu 4(3) tar-Regolament Nru 659/1999. Min-naħa l-oħra, fil-punt 77 tas-sentenza appellata, il-Qorti Ġenerali essenzjalment ikkonstatat li Kronoply u Kronotex għandhom jitqiesu bħala partijiet interessati fis-sens tal-Artikolu 1(h) tar-Regolament Nru 659/1999.
- 50 It-tieni nett, il-Kummissjoni u ZSG isostnu li l-Qorti Ġenerali bidlet is-sugġett tar-rikors sa fejn hija eżaminat mhux biss it-tieni motiv tar-rikors ibbażat fuq in-nuqqas ta' osservanza tal-garanziji proċedurali li minnhom jibbenefikaw l-interessati, iżda wkoll l-argumenti mqajma fil-kuntest tal-ewwel motiv li jikkontestaw il-fondatezza tad-deċiżjoni li ma jitqajmux oġġezzjonijiet.
- 51 F'dan ir-rigward, għalkemm ir-rikorrent li jikkontesta d-deċiżjoni tal-Kummissjoni li ma tiftaħx il-proċedura formali ta' investigazzjoni għandu jiddefinixxi s-sugġett tal-azzjoni tiegħu fir-rikors tiegħu, b'konformità mal-Artikolu 44(1)(c) tar-Regoli ta' Proċedura tal-Qorti Ġenerali, dan ir-rekwizit ikun sodisfatt suffiċjentement fid-dritt meta r-rikorrent jidentifika d-deċiżjoni li tagħha huwa jitlob l-annullament.

- 52 Ftit jimporta li r-rikors jindika li huwa intiż għall-annullament ta' deċiżjoni li ma jitqajmux oġġezzjonijiet — frażi li tidher fl-Artikolu 4(3) tar-Regolament Nru 659/1999 — jew ta' deċiżjoni li ma tinfetaħx il-proċedura formali ta' investigazzjoni, meta b'deċiżjoni waħda l-Kummissjoni tiddeċiedi fuq iż-żewġ aspetti tal-kwistjoni.
- 53 F'dan il-każ, għandu jittfakkar li fl-ewwel istanza, Kronoply u Kronotex jitolbu l-annullament tad-deċiżjoni tal-Kummissjoni "li ma titqajjimx oġġezzjoni kontra l-għoti ta' għajjnuna mir-Repubblika Federali tal-Ġermanja" lil ZSG, billi jinwokaw tliet motivi insostenn tar-rikors tagħhom.
- 54 F'dan ir-rigward, il-Qorti Ġenerali kkonstatat fil-punt 80 tas-sentenza appellata, li Kronoply u Kronotex espressament isostnu li l-Kummissjoni kellha tiftaħ il-proċedura formali ta' investigazzjoni fuq it-tieni motiv tagħhom biss.
- 55 Fir-rigward tal-ewwel u t-tieni motivi, il-Qorti Ġenerali għustament osservat, fil-punt 81 tas-sentenza appellata, li, b'konformità ma' ġurisprudenza stabbilita, ma huwiex il-kompitu tagħha li tinterpreta r-rikors ta' rikorrent li jikkontesta biss il-fondatezza ta' deċiżjoni ta' evalwazzjoni tal-għajjnuna bhala li fir-realtà hija intiża li tipprotegi d-drittijiet proċedurali li r-rikorrent għandu taħt l-Artikolu 88(2) KE, meta r-rikorrent ma jkunx ipprezenta motiv li għandu dan l-għan. F'eventwalità bħal din, l-interpretazzjoni tal-motiv fil-fatt twassal għal kwalifika mill-ġdid tas-sugġett tar-rikors (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tad-29 ta' Novembru 2007, Stadtwerke Schwäbisch Hall *et vs* Il-Kummissjoni, C-176/06 P, punt 25).
- 56 Madankollu, fil-punt 82 tas-sentenza appellata, il-Qorti Ġenerali ddeċidiet li tali limitu għall-poter ta' interpretazzjoni tal-motivi ta' rikors ma ċaħhadhiex milli teżamina l-argumenti fuq il-mertu mressqa mir-rikorrent sabiex jiġi vverifikat jekk huma għandhomx xi elementi insostenn tal-motiv, ukoll imressqa mir-rikorrent,

li espressament isostnu l-eżistenza ta' diffikultajiet serji li ġġustifikaw il-ftuħ tal-proċedura stabbilita fl-Artikolu 88(2) KE.

57 Bħala konsegwenza, il-Qorti Ġenerali ddeċidiet, fil-punt 83 tas-sentenza appellata, li kien legittimu għaliha li teżamina l-ewwel u t-tielet motivi sabiex tevalwa jekk l-argumenti mressqa fil-kuntest ta' dawn setgħux ikunu relatati mal-motiv ibbażat fuq in-nuqqas ta' osservanza tal-garanziji proċedurali. F'dan il-kuntest hija ddeċidiet, fil-punt 86 ta' din is-sentenza, li l-argumenti mressqa insostenn tal-ewwel motiv, intiżi sabiex jikkontestaw id-deċiżjoni tal-Kummissjoni sabiex ma tinfetaħx proċedura formali ta' investigazzjoni, kellhom jiġu eżaminati flimkien mal-argumenti mqajma insostenn tat-tieni motiv.

58 Issa, meta għamlet hekk, il-Qorti Ġenerali ma wettqet l-ebda żball ta' liġi.

59 Meta rikorrent jitlob l-annullament ta' deċiżjoni li ma jitqajmux oġġezzjonijiet, essenzjalment huwa jikkontesta l-fatt li d-deċiżjoni mehuda mill-Kummissjoni fir-rigward tal-għajjuna inkwistjoni ttiehdet mingħajr ma din l-istituzzjoni tiftaħ il-proċedura formali ta' investigazzjoni, u b'hekk tikser id-drittijiet proċedurali tiegħu. Sabiex it-talba għal annullament tiegħu tintlaqa, ir-rikorrent jista' jinwoka kwalunkwe motiv ta' natura li juri li l-evalwazzjoni tal-informazzjoni u tal-elementi li għandha l-Kummissjoni, matul il-fażi ta' eżami preliminari tal-miżura notifikata, kellha tqajjem dubji dwar il-kompatibbiltà tagħha mas-suq komuni. L-użu ta' tali argumenti ma jistax, madankollu, ikollu l-konsegwenza li jibdel is-sugġett tar-rikors u lanqas li jibdel il-kundizzjonijiet ta' ammissibbiltà tiegħu (ara, f'dan is-sens, is-sentenza 3F vs II-Kummissjoni, iċċitata iktar 'il fuq, punt 35). Min-naħa l-oħra, l-eżistenza ta' dubji dwar din il-kompatibbiltà hija preċiżament il-prova li għandha tiġi prodotta sabiex jintwera li l-Kummissjoni kienet marbuta tiftaħ il-proċedura formali ta' investigazzjoni stipulata fl-Artikolu 88(2) KE kif ukoll fl-Artikolu 6(1) tar-Regolament Nru 659/1999.

60 F'dawn iċ-ċirkustanzi, l-ewwel u t-tieni aggravji tal-appell għandom jiġu miċhuda fl-intier tagħhom.

Fuq it-tielet motiv

L-argumenti tal-partijiet

- 61 Skont il-Kummissjoni, meta kkunsidrat li imprizi li fis-suq tal-prodott li huma jipproduċu ma humiex kompetituri tal-benefiċjarju tal-ghajnuna jistgħu jiġu rikonoxxuti l-istatus ta' partijiet interessati fis-sens tal-Artikolu 88(2) KE, il-Qorti Ġenerali wettqet żball ta' liġi. Meta għamlet hekk, il-Qorti Ġenerali tippermetti l-użu ta' xorta ta' *actio popularis* kontra d-deċiżjonijiet tal-Kummissjoni dwar il-qasam ta' għajnuna mill-Istat. Għaldaqstant, fiċ-ċirkustanzi ta' dan il-każ, il-Qorti Ġenerali b'mod żbaljat qieset li Kronoply u Kronotex kellhom interess li jiksbu l-annullament tad-deċiżjoni kkontestata.
- 62 F'dan ir-rigward, ZSG issostni wkoll li r-raġunament tal-Qorti Ġenerali għandu l-konsegwenza li jkabbar b'mod sproporzjonat iċ-ċirku ta' imprizi li jistgħu jikkontestaw deċiżjoni dwar għajnuna mill-Istat. Fil-fatt, għalkemm għall-attività tagħha, ZSG tuża prinċipalment polpa tal-injam, hija tuża wkoll materji oħra u sorsi ta' enerġija għall-proċess ta' produzzjoni tagħha. Għaldaqstant, is-sentenza appellata għandha l-konsegwenza li tirrikonoxxi bħala parti interessata grupp illimitat ta' rikorrenti potenzjali.

Il-kunsiderazzjonijiet tal-Qorti tal-Ġustizzja

- 63 Skont l-Artikolu 1(h) tar-Regolament Nru 659/1999, parti interessata għandha tinftiehem b'mod partikolari kull persuna, impriza jew assoċjazzjoni ta' imprizi li l-interessi tagħhom jistgħu jkunu affettwati bl-għoti ta' għajnuna, jiġifieri partikolarment imprizi kompetituri tal-benefiċjarju ta' din l-ghajnuna. Fi kliem ieħor,

hija tirreferi għal grupp indeterminat ta' destinatarji (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal-14 ta' Novembru 1984, Intermills vs Il-Kummissjoni, 323/82, Ġabra p. 3809, punt 16).

- 64 Għaldaqstant, din id-dispożizzjoni ma teskludix li impriza li ma hijiex kompetitriċi diretta tal-benefiċjarju tal-ghajjnuna, iżda fil-proċess tal-produzzjoni tagħha teħtieġ l-istess materja prima, tikkwalifika bħala parti interessata, jekk kemm-il darba hija ssostni li l-interessi tagħha jistgħu jiġu affettwati mill-ghoti tal-ghajjnuna.
- 65 Biex tagħmel dan, l-impriza trid turi, suffiċjentement fid-dritt, li l-ghajjnuna jista' jkollha effett konkret fuq is-sitwazzjoni tagħha (ara, f'dan is-sens, is-sentenza 3F vs Il-Kummissjoni, iċċitata iktar 'il fuq, punt 33).
- 66 F'dan il-każ, wara li fil-punt 71 tas-sentenza appellata fakkret li persuna fiżika jew ġuridika, sabiex tiġi rrikonossuta bħala interessata, għandha tkun tista' tiġġustifika interess legittimu sabiex il-miżuri ta' ghajjnuna inkwistjoni jkunu jew ma jkunux implementati, jew jinżammu meta jkunu diġà ngħataw, il-Qorti Ġenerali enfasizzat, fil-punt 72 tal-imsemmija sentenza, li fir-rigward ta' impriza, tali interess legittimu jista' b'mod partikolari, jikkonsisti fil-protezzjoni tal-pożizzjoni kompetittiva fis-suq, sa fejn hi tiġi affettwata mill-miżuri ta' ghajjnuna.
- 67 Meta kkonstatat, fil-punti 74 u 75 tas-sentenza appellata, li Kronoply u Kronotex ma humiex kompetituri fl-istess swieq ta' prodotti, iżda fil-proċessi ta' produzzjoni tagħhom jużaw l-istess materja prima, jiġifieri injam industrijali, il-Qorti Ġenerali iddeduċiet li r-rikorrenti u ZSG jinsabu f'kompetizzjoni bħala xerrejja tal-injam.

- 68 Sussegwentement, il-Qorti Ġenerali qieset, fil-punt 76 tas-sentenza appellata, li r-rikorrenti wrew li kien hemm żieda, tal-inqas temporanja, tal-prezz tal-injam, u ddecidiet li, minkejja l-fatt li dawn tal-aħħar ma wrewx li din iż-żieda hija attribwibbli għall-bidu tal-operat tal-fabbrika ta' ZSG, l-eżistenza ta' konsegwenzi negattivi għalihom, probabbilment minhabba l-istabbiliment ta' ZSG, ma tistax tiġi eskluża.
- 69 Fuq din il-bażi, il-Qorti Ġenerali qieset, fil-punt 77 tal-istess sentenza, li Kronoply u Kronotex “stabilixxew suffiċjentement fid-dritt rabta ta' kompetizzjoni u r-riskju li l-pożizzjoni tagħhom fis-suq tiġi affettwata, attribwibbli għall-għoti tal-għajnuna inkwistjoni”.
- 70 F'dawn iċ-ċirkustanzi, il-Qorti Ġenerali ma tistax tiġi akkużata li wettqet żball ta' liġi meta hija kkunsidrat, essenzjalment, li imprizi li ma humiex f'kompetizzjoni mal-benefiċjarju tal-għajnuna fis-suq tal-prodott li huma jipproduċu jistgħu jaqgħu fil-kunċett ta' “parti interessata” fis-sens tal-Artikolu 1(h) tar-Regolament Nru 659/1999.
- 71 Minn dawn il-kunsiderazzjonijiet jirriżulta li l-Qorti Ġenerali ġustament iddecidiet li Kronoply u Kronotex kellhom il-kwalità ta' partijiet interessati fis-sens ta' din id-dispożizzjoni.
- 72 Bħala konsegwenza, it-tielet aggravju insostenn tal-appell għandu jiġi miċhud.
- 73 Mill-kunsiderazzjonijiet preċedenti kollha jirriżulta li l-appell għandu jiġi miċhud fit-totalità tiegħu.

Fuq l-ispejjeż

- 74 Skont l-Artikolu 69(2) tal-istess Regoli tal-Proċedura, applikabbli għall-proċedura ta' appell skont l-Artikolu 118 tal-istess Regoli, il-parti li titlef il-kawża għandha tbat l-ispejjeż, jekk dawn ikunu ġew mitluba. L-Artikolu 69(3) tal-istess regoli jippreċiża li jekk il-partijiet ikunu telliefa rispettivament fuq kap jew aktar tat-talbiet tagħhom jew għal raġunijiet eċċezzjonali, il-Qorti tista' tiddeciedi li taqsam l-ispejjeż jew tiddeciedi li kull parti tbat l-ispejjeż tagħha.
- 75 F'din il-kawża, il-Kummissjoni, sostnuta minn ZSG, tilfet. Peress li l-partijiet li lmentaw fl-ewwel istanza ma pparteċipawx fil-proċeduri tal-appell u għaldaqstant, ma għamlux talba għall-ispejjeż, għandu jiġi deċiż li l-Kummissjoni u ZSG għandhom ibatu l-ispejjeż tagħhom.

Għal dawn il-motivi, Il-Qorti tal-Ġustizzja (Awla Manja) taqta' u tiddeciedi:

- 1) L-appell huwa miċhud.**

- 2) Il-Kummissjoni tal-Unjoni Ewropea u Zellstoff Stendal GmbH għandhom ibatu l-ispejjeż tagħhom.**

Firem